A5664

กรุงเทพธุรกิจ วันพุธที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2546 ปีที่ 16 ฉบับที่ 5473 หน้า 17

ตลาดชา..ไม่เฉื่อยชาอีกต่อไป (ตอน 1)

จากกระแสที่เกิดขึ้นในตลาดเครื่องดื่มทั่วโลกที่ผู้บริโภคหันไปดื่มเครื่องดื่มที่ให้ผลดีต่อสุขภาพกันมากขึ้น และ"ชา" ก็เป็นสมุนไพรชนิดหนึ่งที่มีสรรพคุณทางยามากมายที่มีผลงานวิจัยจากประเทศต่างๆ รับรองและมีการเผยแพร่ข้อมูลไปอย่างแพร่หลาย ทำให้กระแสการดื่มชาเริ่มมาแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อบริษัทยักษ์ใหญ่โดดเข้ามาร่วมวงแบ่งเค้กกันในตลาดชาเขียวพร้อมดื่ม พร้อมกับการทุ่มงบส่งเสริมการขายแบบไม่อั้น ทำให้ตลาดเครื่องดื่มชาขยายตัวอย่างก้าวกระโดด ในช่วง 3-4 ปีมานี้ โดยเฉพาะในปี 2545 และปีนี้ก็คาดกันว่าตลาดชาเขียวพร้อมดื่มจะวิ่งเป็นตลาดกระทิงและแข่งกันดุทีเดียว

ตลาดชาเขียวพร้อมดื่ม เริ่มร้อนแรง

เดิมการดื่มน้ำชา นิยมกันในวงจำกัดเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุและผู้ที่เคยชินกับการดื่มชาเท่านั้น แต่ปัจจุบันผู้บริโภคได้รับรู้ข่าวสารความรู้ต่างๆ มากขึ้น จากคุณสมบัติของชาทำให้คนหันมาดื่มชามากขึ้น ความต้องการจึงขยายตัวในอัตราสูงขึ้น จากที่เคยมีอัตราขยายตัวอย่างค่อนข้างจะเฉื่อยชาเพียงปีละ 3%-5% ในช่วงก่อนปี 2540 มูลค่าตลาดชาทั้งระบบมีเพียงประมาณ 100 ล้านบาท ผู้ผลิตจำหน่ายมีเพียงไม่กี่ราย เช่น ชาลิปตัน ชาระมิงค์ และชาตุงฮู เป็นต้น

แต่ 3-4 ปีมานี้ตลาดชาเริ่มไม่เหมือนเดิม! หลังจากกระแสนิยมชาเขียวเริ่มแรงขึ้น ชาเขียวเข้ามาช่วยกระตุ้นตลาดชาให้ขยายตัวอย่างก้าวกระโดด ข้อมูลจากการรวบรวมของศูนย์ข้อมูล Brand Age พบว่าตลาดชาพร้อมดื่มขยายตัวสูงนับตั้งแต่ปี 2542 ที่มีอัตราขยายตัว 16% ปี 2543 ขยายตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องอีก 20% ปีต่อมาอัตราขยายตัวยังคงพุ่งสูงขึ้นเป็น 24% และในปี 2545 อัตราขยายตัวของตลาดชาพร้อมดื่มก็ร้อนแรงทะยานขึ้นถึงขีดสุดที่อัตรา 70% ทีเดียว โดยมีมูลค่าตลาดประมาณ 800-900 ล้านบาท และในปี 2546 นี้ผู้ประกอบการคาดว่ามูลค่าตลาดชาทั้งหมดจะทะลุพันล้านบาทอย่างแน่นอน โดยมีชาเขียวพร้อมดื่มเป็นดาวรุ่งที่มาแรงมาก จากที่มีมูลค่าตลาด 250-300 ล้านบาทเมื่อปีก่อน ในปีนี้จะมีมูลค่าตลาดเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 400 ล้านบาท

เมื่อเจ้าตลาดชาพร้อมดื่มถูกตีท้ายครัว

จากการเข้ามาปลุกกระแสการดื่มชาเขียวจนคึกคักของผู้ผลิตน้ำผลไม้อย่าง ยูนิ-เพรสซิเดนท์ ทิปโก้ มาลี และ ยูเอฟซี ที่สร้างสีสันให้กับตลาดผลิตภัณฑ์ชาเขียวพร้อมดื่มให้มีหลายรส ในบรรจุภัณฑ์หลากหลาย ทั้งแบบกล่อง แบบกระป๋อง แบบถ้วย แบบขวด เพื่อเป็นทางเลือกให้ผู้บริโภค โดย ยูนิ-เพรสซิเดนท์ ประสบความสำเร็จอย่างมากจากการส่งยูนิฟ กรีนที ลงตลาดเมื่อ 2 ปีที่ผ่านมา พร้อมกับทุ่มงบการตลาดมุ่งตรงสู่กลุ่มเป้าหมาย ทำให้ก้าวขึ้นมาเป็นที่ 2 รองจากลิปตันไอซ์ที และยังออกผลิตภัณฑ์รสชาติใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอีก เช่น ยูนิปกรีนที ไลท์ ที่มีรสหวานไม่มาก รวมทั้ง ชาเขียววสมะนาว ชาเขียวรสดั้งเดิม มาเสริมชาเขียวรสต้นตำรับ และชาเขียวรสน้ำผึ้ง และล่าสุดยังออก ชาลีวัง มาหวังจับกลุ่มลูกค้าคนทำงานออฟฟิศโดยเฉพาะ ในช่วงแรกมี 2 รสคือชาเขียวไต้หวันกลิ่นมะลิ และชาเขียวญี่ปุ่นรสธรรมชาติไม่มีน้ำตาล ขณะที่ทิปโก้ก็ออก ทิปโก้กรีนที 2 รสชาติคือชาเขียวกลิ่นมะลิและชาเขียวไอซ์กรีนทีมาวางตลาดเมื่อปลายปีที่แล้วและเปิดตัวอย่างเป็นทางการเมื่อต้นปีนี้ พร้อมออกภาพยนตร์โฆษณาแจกสินค้าให้ทดลองดื่มถึง 5 แสนชุดโดยเน้นแคลอรี่ต่ำ ขณะที่มาลีก็ส่งชาผสมน้ำผลไม้ยี่ห้อมาลีฟรุ๊ตที ส่วนยูเอฟซี ก็เน้นเรื่องดื่มเพื่อผ่อนคลายความเครียด นอกจากนี้ยังมีอีกหลายรายที่เข้าร่วมแข่งขันในตลาดชาพร้อมดื่ม เช่น เนสทีของโค้กที่ร่วมมือกับเนสท์เล่ ค่ายซีพี เมจิที่อยู่ในตลาดนมก็ส่งชาเขียวพร้อมดื่มเข้าร่วมชิงแชร์กับเขาด้วย อีกทั้งผู้อยู่ในธุรกิจร้านอาหารอย่างโออิชิก็ยังส่งชาเขียวพร้อมดื่มเข้าร่วมด้วยโดยเน้นตลาดแมสทำตลาดทั่วประเทศ นอกจากนี้บริษัทครีนานาพรที่อยู่ในไลน์ขนมเยลลี่และปลาเส้นปลาอบกรอบยี่ห้อเบนโตะยังขยายไลน์การผลิตเยลลี่พร้อมดื่มรสชาเขียวยี่ห้อ เจเล่ ไลท์ ออกสู่ตลาดอีกด้วย

ชาลิปตัน ไอซ์ที ของค่ายยูนิลีเวอร์ซึ่งเป็นเจ้าตลาดชาพร้อมดื่มมาแต่เดิม ไม่สามารถนิ่งเฉยได้เพราะส่วนแบ่งตลาดที่เคยครอบครองอยู่ประมาณ 76% ได้ลดลงเหลือ 65% ในปี 2545 เพื่อปกป้องตลาดชาพร้อมดื่มของตน ในปีนี้ยูนิลีเวอร์จึงส่ง ลิปตัน เวฟ ชาเขียวพร้อมดื่ม ที่กำลังยิงหนังโฆษณาอย่างถี่ยิบในเวลานี้ พร้อมกับแจกตัวอย่างให้ทดลองดื่มทั่วกรุงเทพฯ และทุ่มงบส่งเสริมการตลาดในทุกด้านเพื่อสกัดคู่แข่งทั้งหลายที่เข้ามาแย่งส่วนแบ่งตลาด โดยลิปตันมีจุดแข็งที่แบรนด์และความแข็งแกร่งด้านช่องทางการจำหน่ายที่มีบริษัทเสริมสุขเป็นผู้จัดจำหน่ายให้ สมรภูมิการแข่งขันในตลาดชาเขียวพร้อมดื่มในปีนี้ จึงทวีความดุเดือดยิ่งขึ้น

ติดตามตอนต่อไปของตลาดชา ในฉบับหน้า !!!!!

"ความคิดเห็นและข้อความใดๆ ในคอลัมน์"รู้รอบทิศ" เป็นทัศนะของผู้เขียนซึ่ง โดยเฟซีที ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป"

ก 5664

กรุงเทพธุรกิจ วันพุธที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2546 ปีที่ 16 ฉบับที่ 5466 หน้า 17

พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานของยุคศตวรรษที่ 21 (ตอน 2)

เทคโนโลยีที่มีศักยภาพที่จะเปลี่ยนรูปแบบการใช้พลังงานในโลกของยุคเศรษฐกิจพลังงานศตวรรษหน้าก็เห็นจะเป็น **Fuel Cell** โดยความเป็นจริงแล้วในหลักการได้มีการค้นพบเทคโนโลยีนี้มาตั้งแต่ ค.ศ. 1839 หรือ 40 ปีก่อนยุคของการใช้เครื่องยนต์สันดาป Fuel Cells เป็นกลไกของไฟฟ้าเคมีที่รวมเอาไฮโดรเจนและออกซิเจน หากทำให้มีการ Charge / อัดกระแสไฟระหว่างผนัง menbrane ได้ก็จะสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้ต่อเนื่องโดยไม่ต้องมีส่วนเคลื่อนไหวใด ๆ ทั้งสิ้น โดยในหลักการนี้ประสิทธิภาพของการผลิตไฟฟ้าจะสูงกว่าประสิทธิภาพการผลิตไฟฟ้าโดยใช้เครื่องปั่นไฟฟ้าที่ดีที่สุด หากแต่จะต้องมีการพัฒนาวัสดุและอุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ Fuel Cells นี้ต้องการการดูแลรักษาน้อยมาก เกือบเงียบสนิท ปล่อยเฉพาะไอระเหยของน้ำออกมาจากขบวนการผลิต ควบคู่ไป Solar Cells และ Fuel Cells จะทำให้สังคมยุคใหม่ก้าวผ่านยุคของการจุดระเบิดเผาไหม้ที่ดำเนินการมานับร้อยปี และก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมมากมาย สิ่งที่น่าสนใจของ Fuel Cells อีกประการหนึ่งก็คือ ไม่ว่าหน่วยการผลิต จะมีขนาดเท่าใดก็ตามก็ยังคงไว้ซึ่งประสิทธิภาพและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ไม่ต่างกัน ซึ่งเรื่องนี้แตกต่างจากการผลิตกระแสไฟฟ้าโดยเครื่องปั่นไฟโดยสิ้นเชิง สิ่งที่ยืนยันและเห็นได้ชัดเจนก็คือ Proton-Exchange-Membrane (PEM) Fuel cell ซึ่งเป็นหน่วยการผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กจนถึงเล็กมากใช้ได้ตั้งแต่กับรถยนต์ไฟฟ้าจนถึงคอมพิวเตอร์ชนิด laptop บริษัทในแคนาดา ชื่อ Ballard เป็นบริษัทที่ทุ่มเทกับเรื่องนี้มากและเป็นบริษัทที่มีราคาหุ้นร้อนแรงมากในตลาดหลักทรัพย์ Wall Street ปัจจุบันมีรถโดยสารวิ่งอยู่ตามเมืองใหญ่ ๆ ทั่วโลก และลำดับถัดมาที่จะเกิดขึ้นก็คือ โรงไฟฟ้า Fuel Cell ขนาดใหญ่ ต้นทุนที่ได้ตั้งเป้าไว้ก็คือ 100 เหรียญสหรัฐต่อกิโลวัตต์ ซึ่งจะถูกกว่าไฟฟ้าของการผลิตจาก fossil fuel 5 ถึง 10 เท่า

คาดกันว่า Fuel Cells ที่จะดำเนินการได้ก่อน คือ ใช้ก๊าซธรรมชาติซึ่งไฮโดรเจน และออกซิเจนจะถูกแยกโดยความร้อน แต่ในระยะยาวก็จะมีการใช้ไฮโดรเจนโดยตรงด้วย ไฮโดรเจนเป็นสารที่มีจำนวนมหึมาบนโลกและจักรวาล เป็นส่วนประกอบของน้ำบนโลกเรา ขบวนการ Electrolysis สามารถแยกออกซิเจนและไฮโดรเจนได้จากน้ำโดยใช้กระแสไฟฟ้าผ่านขั้วไฟฟ้าที่อยู่ใต้น้ำ กระแสไฟฟ้านั้นสามารถผลิตได้จากพลังงานหมุนเวียน เช่น จาก Solar Cell ซึ่งจะมีผลทำให้ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า โดยการเปลี่ยนพลังงานแสงอาทิตย์มาเป็นไฮโดรเจนนี้ ขบวนการนี้ผู้เชี่ยวชาญเชื่อว่าหากสามารถปรับปรุงให้มีการผลิตไฮโดรเจน โดย Electrolyze ที่ถูกและมีประสิทธิภาพจะทำให้ไฮโดรเจนเป็นพลังงานทดแทน Fossil Fuel ที่โดดเด่นที่สุดศตวรรษที่ 21 นี้

ระบบพลังงานกระจายศูนย์

คำถามที่ได้ยินกันบ่อยก็คือเทคโนโลยีดังกล่าวมาแล้วจะใช้เวลานานเท่าใดจึงจะสามารถแข่งขันกับ Fossil Fuels ได้ และจะมีการต่อต้านจากอุตสาหกรรมเดิม ๆ มากเท่าไร คำตอบของนักวิเคราะห์หลายคนยังบอกว่ามีช่องว่างของต้นทุนสูงมาก แต่ธนาคารโลกทำนายว่าเมื่อตลาดเริ่มขยายตัวต้นทุนจะลดลงอย่างรวดเร็วอย่างมาก

เทคโนโลยีใหม่ ๆ ปัจจุบันจะสนองตลาดเฉพาะที่เป็น niche แต่ตลาดเหล่านี้เริ่มเติบโตอย่างรวดเร็ว เช่น เรื่อง Solar Cells นั้นได้มีการขยายตัวของตลาดจากเดิมใช้ในดาวเทียมมาสู่ระบบการคมนาคมที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร แล้วขยายตัวมายังพื้นที่ที่ไม่มีไฟฟ้าส่งมาถึง รวมทั้งของใช้ไฟฟ้า สัญญาณจราจรและปั๊มน้ำในท้องถิ่นห่างไกลไฟฟ้า จากตลาดเล็ก ๆ เริ่มขยายตัวเร็วขึ้นและมากขึ้นโดยเฉพาะตลาดของบ้านเรือนในประเทศกำลังพัฒนาที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ซึ่งมีกว่า 2,000 ล้านคนทั่วโลก นอกจากนี้ยังมีตลาดของค่ายทหารที่อยู่ห่างไกลระบบไฟฟ้า สถานที่ตากอากาศและระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่ง Fuel Cells จะมีบทบาทอย่างมากในตลาดเหล่านี้ หลายบริษัทมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการใช้ Fuel Cells ในโทรศัพท์มือถือ เพราะมันมีน้ำหนักครึ่งหนึ่งของแบตเตอรี่ และสามารถให้พลังงานมากกว่า 50 เท่า

"ความคิดเห็นและข้อความใดๆ ในคอลัมน์"รู้รอบทิศ" เป็นทัศนะของผู้เขียนซึ่ง ไอเอฟซีที ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป"